

شیمی درمانی چیست و چگونه عمل

می کند؟

گروه هدف: بیماران مبتلا به سرطان

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار مرکز

با تایید دکتر افشین رخشا (متخصص انکولوژی)

رادبوترابی)

بازبینی بهار ۱۴۰۳ - بازبینی مجدد پنج سال بعد

- آیا می توان از شیمی [درمانی] به تنهایی استفاده کرد؟
- آیا می توانم در آزمایشات بالینی شرکت کنم؟
- هزینه شیمی درمانی چقدر خواهد بود؟ آیا بیمه درمانی من هزینه آن را پوشش می دهد؟
- اگر شرکت بیمه درخواست نظر دوم (نظر پزشک دوم) را بدهد و یا من بخواهم، آیا شما فردی را به من پیشنهاد می کنید؟

در زیر نکاتی است که به شما کمک می کند تا پاسخ

های پزشکتان را به یاد داشته باشید:

- در طول ویزیت یادداشت برداری کنید. اگر به زمان بیشتری برای نوشتن احتیاج دارید، خجالت نکشید و از پزشکتان بخواهید تا آرامتر صحبت کند. اگر مطلبی را متوجه نشدید، سوال کنید.
- در صورت امکان جلسه ویزیت خود را ضبط کنید، در این صورت هیچ مطلبی را از دست نمی دهید. اما پیش از آن از پزشک خود سوال کنید و اگر از نظر او اشکالی نداشت، جلسه را ضبط کنید.
- دوست یا آشنایی را همراه خود ببرید تا در فهم مطالب پزشک در طول جلسه ویزیت و در یادآوری مطالب پس از جلسه، به شما کمک کند.

www.pishgiri.ir

منبع:

- بعد از شیمی [درمانی]، درمان خواهم شد، بهبود خواهم یافت، یا علائم و نشانه های کمتری خواهم داشت؟
- آیا راه های دیگری برای رسیدن به همین اهداف (اهداف یکسان) وجود دارد؟
- چگونه متوجه خواهم شد که شیمی [درمانی] عمل می کند و جواب می دهد (نتیجه بخش است).
- اگر این شیمی [درمانی] نتیجه نداد، آیا درمان دیگری وجود دارد؟
- ریسک ها و خطرات و عوارض جانبی شیمی [درمانی] که بکار گرفتیم، کدامند؟ این عوارض جانبی چگونه با عوارض جانبی روش های درمانی دیگر مقایسه می شوند؟
- چگونه، چند وقت یکبار و تا چه زمانی باید از شیمی [درمانی] استفاده کنم؟
- کجا شیمی درمانی خواهم شد؟
- جهت آمادگی برای درمان و کاهش احتمال عوارض جانبی چه کنم؟
- آیا لازم است در هر صورت رژیم غذایی خود، فعالیت ها، کار، ورزش، و فعالیت های جنسی خود را تغییر دهم؟
- آیا به عمل جراحی، پرتودرمانی یا هردو نیاز دارم (لازم است)؟ اگر چنین است، چرا و چه زمانی؟ باید انتظار چه نتایجی را داشته باشم؟
- آیا اگر بعد از عمل جراحی یا پرتودرمانی، شیمی درمانی کنم، هرگونه سلول سرطانی باقی مانده را از بین خواهد برد؟

شیمی درمانی چیست و چگونه عمل می کند؟

- شیمی درمانی، استفاده از داروها برای درمان بیماری ها از جمله سرطان است. در بسیاری از موارد این درمان تنها "کمو" نام دارد. عمل جراحی و پرتو درمانی، سلول های سرطانی در یک ناحیه خاص را از بین می برد، می کشد یا معیوب می کند و به آنها آسیب می زند، اما کمو می تواند در کل بدن عمل کند.
- شیمی درمانی می تواند سلول های سرطانی که از تومور اولیه(اصلی) به بخش های مختلف بدن منتقل و پخش شده اند را بکشد و از بین ببرد. بیش از ۱۰۰ داروی شیمیایی در ترکیبات بسیار مورد استفاده قرار می گیرند. یک داروی شیمیایی منفرد(تک دارو) می تواند برای درمان سرطان مورد استفاده قرار گیرد، اما اغلب چندین دارو در ترتیب خاص یا ترکیبات خاص و معین(به نام شیمی درمانی ترکیبی) مورد استفاده قرار می گیرد. چندین دارو با اقدامات(طرز عمل) مختلف می توانند باهم برای از بین بردن سلول های سرطانی بیشتر عمل کنند. این می تواند شانس و احتمال مقاومت سرطان در برابر یک داروی شیمیایی منفرد را کاهش دهد.
- شما و پزشکتان تصمیم خواهید گرفت که کدام دارو یا ترکیبی از داروها را مورد استفاده قرار دهید. پزشکتان میزان(دوز) دارو، چگونگی استفاده از آن و وقت و مدت درمان شما را تعیین می کند. تمام این تصمیمات به نوع سرطان، جایگاه آن، میزان بزرگی آن، چگونگی تأثیرگذاری آن بر عملکردهای نرمال بدن و سلامت کلی شما بستگی دارد.

هدف از شیمی درمانی چیست؟

بسته به نوع سرطان، مرحله آن(میزان پیشرفت بیماری و میزانی که در بدن پخش شده است)، و اینکه شما در کجای فرایند درمان قرار دارید،(می تواند مورد استفاده قرار گیرد).

شیمی درمانی را می توان برای موارد زیر مورد استفاده قرار داد:

- درمان سرطان
 - جلوگیری از پخش و انتشار سرطان
 - آهسته کردن (سرعت) رشد سرطان
 - از بین بردن سلول های سرطانی که در بخش های دیگر بدن پخش شده اند
 - از بین بردن علائم ناشی از سرطان
- پیش از آغاز درمان، پزشکتان درباره هدف شیمی درمانی با شما صحبت می کند.

آیا شیمی درمانی تنها گزینه درمان سرطان است؟

گاهی اوقات شیمی درمانی تنها درمانی است که بدان نیاز دارید. در اغلب موارد، شیمی[درمانی] همراه با عمل جراحی یا اشعه(پرتو) درمانی یا هردو، صورت می گیرد. دلیل آن این است:

- شیمی[درمانی] می تواند به کوچک شدن تومور قبل از عمل جراحی یا پرتودرمانی، کمک کند.
- برای کمک به از بین بردن هر سلول سرطانی باقی مانده بعد از عمل جراحی یا پرتودرمانی، کمک می کند.

- در صورت بازگشت سرطان، ممکن است همراه با دیگر روش های درمان، مورد استفاده قرار گیرد.

هنگامی که از شیمی درمانی برای از بین بردن سلول های سرطانی که ممکن است هنوز باقی مانده باشند، مورد استفاده قرار می گیرد، ادجو ونت تراپی **Adjuvant chemotherapy**(درمان کمکی) نامیده می شود.

هنگامی که قبل از عمل جراحی یا پرتودرمانی برای کوچک کردن تومور از شیمی درمانی استفاده می شود، نئو ادجو ونت تراپی (**neoadjuvant therapy**) نامیده می شود.

چک لیستی از سوالاتی که باید از پرستار یا پزشک معالجتان پرسید

پیش از انتخاب شیمی[درمانی] به عنوان یک گزینه درمانی، باید از مزایا، اثرات جانبی و ریسک ها و خطرات آگاه شوید و با آنها آشنا شوید و آنها را درک کنید. در نظر داشته باشید که از پرستار یا پزشک معالجتان این سوالات را پرسید. یادداشت کردن سوالات و به همراه بردن آنها در هنگام ویزیت بعدی، به شما کمک می کند. تا حد ممکن در مورد درمان خود اطلاعات جمع کنید و درباره آن بیاموزید و ایده ای درخصوص نتیجه و پیامدهای مورد انتظار داشته باشید.

- هدف از شیمی درمانی سرطان من چیست؟
- شانس و احتمال اینکه شیمی درمانی جواب دهد و مؤثر باشد چگونه است؟